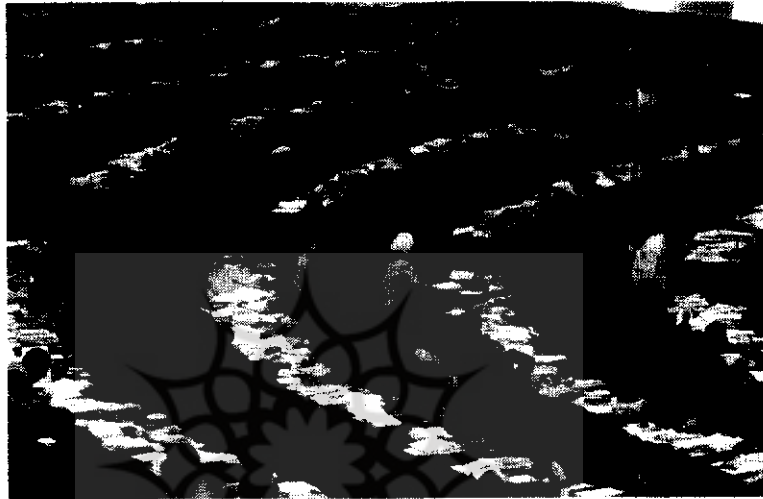

نظارت و کنترل فرهنگ و هنر با کدام معیار؟

فائزه حسنی

ساخت و سرانجام بازنده و متضرر همه این بی توجهی ها و بی تدبیری ها، تنها نظام جمهوری اسلامی بود. نمایندگان در تقاضای خود مطرح کرده اند که:

با تغییر مدیران و استقرار دو دور شورای شهر انتظار این بود که ساختار مبتنی بر حاکمیت فرد و سلیقه و امکان دخل و خرج های مشکوک و غیرقانونی از بین رفته و یا دست کم کاهش پیدا کند و دریغاکه چنین نشد و بیم آن می رود که در صورت عدم مداخله صحیح، سریع و مثبت، این بار زیان های دوچندان بر نظام تحمیل شود. به منظور بررسی علل نارسایی های موجود و ارائه راهکارهای مناسب و مستند به اصول ۸۴ و ۷۶ قانون اساسی و ماده ۱۹۸ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی تقاضای انجام تحقیق و تفحص از عملکرد شهرداری تهران در طول دوره اول و دوم مسئولیت شورای اسلامی شهر تهران و سازمان فرهنگی و هنری شهرداری صورت گرفت که شامل موارد زیر می باشد:

۱- بررسی و ارزیابی نحوه میزان و منابع قانونی درآمد شهرداری، ۲- بررسی و

تقاضای تحقیق و تفحص از عملکرد شهرداری تهران در جلسه علنی دوم مهرماه ۱۳۸۵ در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار گرفت که از تصویب نمایندگان نگذشت. این تقاضا که به امضای ۵۶ نفر از نمایندگان رسیده بود، حکایت از آن داشت که ساختار درآمد و هزینه شهرداری تهران به اندازه ای بی حساب و کتاب بوده است و اختیارات ایشان در بذل و بخشش و اعطای هبه و هدایا-

اعم از اخذ یا پرداخت و انعقاد قرارداد با پیمانکاران، انتخاب طرح های عمرانی، انجام هزینه های تکراری و بی حساب به گونه ای است که به جرأت می توان گفت شهرداری تهران از این حیث، دستگاه بی مثال است و درست در جهت درخواست اصلاح و رفع این نارسایی ها بود که مجالس دوره سوم و چهارم تقاضای انجام تحقیق و تفحص نمایندگان وقت از شهرداری تهران را تصویب کردند، ولی تذکرات سال های ۱۳۷۱ و ۱۳۷۰ و ۱۳۶۰ به دولت و شهرداری تهران موثر واقع نشد تا این که جریان های حقوقی، مالی و سیاسی ناشی از عملکرد شهرداری اسبق تهران سال ها افکار عمومی را به خود مشغول

تقاضای تحقیق از عملکرد شهرداری تهران حکایت از آن داشت که ساختار درآمد و هزینه شهرداری تهران به اندازه ای بی حساب و کتاب بوده است و اختیارات ایشان در بذل و بخشش و اعطای هبه و هدایا - اعم از اخذ یا پرداخت و انعقاد قرارداد با پیمانکاران، انتخاب طرح های عمرانی، انجام هزینه های تکراری و بی حساب به گونه ای است که به جرأت می توان گفت شهرداری تهران از این حیث، دستگاه بی مثال است

نقل از رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورای شهر اعلام کرده بود که ۳۵۰ میلیارد تومان هزینه در شهرداری تهران فاقدسند است که ۳۰۰ میلیارد تومان آن مربوط به سال‌های ۸۲ و ۸۳ می‌باشد.

***

گزارش تحقیق و تفحص از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز در جلسه علنی ۱۵ شهریور ماه در حالی قرائت شد که تقاضای آن در فروردین سال گذشته به تصویب مجلس رسیده بود. این گزارش عملکرد وزارت ارشاد را در مواردی چون مجوز نشر کتاب، واردات کاغذ، تولیدات سینمایی، عملکرد خبرگزاری جمهوری اسلامی و عملکرد سازمان حج و زیارت در رابطه با سپرده‌های مردم در برداشت.

محور اول گزارش به نقد از عملکرد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی پرداخته است:

با وجودی که در دهه اخیر آمار و شاخص‌های کمی در زمینه تولید آثار فرهنگی، روند رو به رشدی را نشان می‌دهد و آمار نشریات، چاپ کتاب، پخش و اکران فیلم، اجرای تئاتر و مانند اینها هر سال رو به افزایش بوده است، ولی به دلیل فقدان سیاست‌های اجرایی و نبود نظارت مناسب، بخش قابل ملاحظه‌ای از تولیدات نه تنها در راستای اهداف و سیاست‌های فرهنگی نظام جمهوری اسلامی شکل نگرفته، بلکه از محتوای سوء فرهنگی و ضد فرهنگی نیز برخوردار بوده است. بررسی‌ها پیرامون

چگونگی صدور مجوز نشر کتاب، تخصیص یارانه‌ها، حمایت از برگزاری نمایشگاه‌های کتاب و مسائل مربوطه حکایت از کم‌توجهی، اهمال در ممیزی و تخلفات جدی از ضوابط تولید و نشر کتاب دارد. در این زمینه در سال‌های اخیر به دلیل حاکمیت تساهل و تسامح فرهنگی و به بهانه فراوانی آثار و کمبود نیروی انسانی، کنترل و نظارت بر نشر آثار فرهنگی و هنری اعمال نشده است و در نتیجه آثاری منتشر شده است که برخی از آنها نه تنها هیچ‌گونه انطباقی با ارزش‌ها و معیارهای نظام جمهوری اسلامی نداشته، بلکه بسیاری از این آثار با ضوابط و معیارها و سیاست‌های فرهنگی جمهوری اسلامی مغایرت دارد. تحلیل محتوای کتاب‌های منتشر شده در

حسن بیادی

ارزیابی مجاری هزینه شهرداری، ۳- بررسی و ارزیابی توافقات شهرداری با مردم و سرمایه‌گذاران در امر تولید مسکن و احداث مراکز تجاری و انجام کارهای تبلیغاتی و اجرای سایر طرح‌ها به صورت نمونه‌ای، ۴- بررسی نحوه انتخاب پیمانکاران و ارزیابی قیمت تمام شده طرح‌های عمرانی به صورت نمونه‌ای، ۵- بررسی و ارزیابی عملکرد سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تهران، ۶- تحقیق و تفحص از عملکرد سازمان میادین و تره‌بار.

در حالی که این درخواست، ۹۷ رأی مثبت و ۷۸ رأی منفی را به خود اختصاص داد، ولی به سرانجام نرسید. از سوی دیگر، نامه‌ای از سوی معاون پارلمانی رئیس جمهور به دست رئیس مجلس رسید مبنی بر این که دولت و شخص رئیس جمهور انجام این تحقیق و تفحص را در راستای شفاف‌سازی اقداماتی

که در دوره‌های مختلف در این دستگاه صورت گرفته، لازم و ضروری تلقی می‌نمود. به نظر می‌رسد انتشار این نامه به دلیل شایعاتی مبنی بر نارضایتی رئیس جمهور از تدوین این طرح صورت گرفته باشد.

پیش از این، حسن بیادی نایب رئیس شورای شهر تهران ضمن درخواست برای شفاف‌سازی، دلایل عدم گزارش تفریح بودجه شهرداری طی سال‌های ۸۲ و ۸۳ گفته بود نمی‌شود که شهرداری این موضوع را به شورا اعلام کند و اعضا بدون آن که از نحوه هزینه‌کردن این مبلغ و قانونی بودن یا نبودن آن مطلع باشند، صرفاً با یک دست بالا بردن یا پایین آوردن، تخلف انجام گرفته را تأیید یا رد کنند. خبرگزاری فارس نیز به

گزارش تحقیق و تفحص: بررسی‌ها پیرامون چگونگی صدور مجوز نشر کتاب، تخصیص یارانه‌ها، حمایت از برگزاری نمایشگاه‌های کتاب و مسائل مربوطه حکایت از کم‌توجهی، اهمال در ممیزی و تخلفات جدی از ضوابط تولید و نشر کتاب دارد.

گزارش تحقیق و تفحص: در این زمینه در سال‌های اخیر به دلیل حاکمیت تساهل و تسامح فرهنگی و به بهانه فراوانی آثار و کمبود نیروی انسانی، کنترل و نظارت بر نشر آثار فرهنگی و هنری اعمال نشده است

ایران و آخر ۱۳۸۵
خبرگزاری فارس

حوزه ادبیات داستانی حاکی است در لایه لای این آثار مفاهیمی در زمینه اشاعه ابتدال، عادی سازی روابط محرم و نامحرم، عادی ساختن و از میان بردن قبح گناه، اشاعه رفتارهای غیر اخلاقی، تشریح صحنه های خلاف اخلاق جنسی، اشاعه روابط نامشروع، ترویج روابط غیر شرعی قبل از ازدواج، هنجارشکنی دختران جوان، بی توجهی به احکام شریعت، به سخره گرفتن اعتقادات و آداب و رسوم دینی، اشاعه تفکرات سکولاریستی وجود دارد.

همچنین در خصوص چگونگی برگزاری نمایشگاه های بین المللی کتاب، بررسی هاشان می دهد که نظارت مناسبی در بررسی محتوا و کیفیت آثار عرضه شده از سوی سازمان فرهنگ و ارشاد اسلامی، بر غرفه داران، ناشران و عرضه کنندگان کتاب و محصولات فرهنگی داخلی و خارجی اعمال نشده است. برای نمونه بررسی های انجام شده در خصوص هجدهمین نمایشگاه بین المللی کتاب حاکی از وجود تخلفاتی در این نمایشگاه بوده است مانند:

الف - عرضه کتب و نشریات خارجی ممنوعه و مبتذل که مغایر ضوابط و مقررات وزارت ارشاد بوده است. ب - عرضه آثاری که به معرفی چهره به اصطلاح هنرمندان و هنرپیشگان فاسدمی پردازد.

ج - عرضه آثاری که توصیف کننده صحنه های غیر اخلاقی و مسائل جنسی به صورت وقیحانه است. د - عرضه آثاری که مبلغ فرقه های ضاله و اندیشه های الحادی و مکاتب کفرآمیز بوده است. ه - عرضه و تبلیغ آثاری علیه دین مبین اسلام، و - عرضه کتب نویسندگان معاند با انقلاب اسلامی، و ز - عرضه آثار در ضدیت با گروه های جهادی فلسطین و دفاع از رژیم غاصب صهیونیستی.

بند دیگر گزارش در مورد واردات کاغذ و چگونگی توزیع و تخصیص یارانه ها و علل نوسان غیر قابل قبول کاغذ در سال های اخیر می باشد؛ بررسی ها در این زمینه نشانگر عدم مطالعه و فقدان کارشناسی لازم در زمینه خرید کاغذ خارجی از سوی معاونت های فرهنگی و مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بوده است. همچنین به دلیل ابهامات فراوانی که در این گونه قراردادهای وجود داشته، علاوه بر هزینه های حق العمل کاری، هزینه سرمایه در قیمت تمام شده نیز محاسبه و پرداخت می گردیده و بطور کلی خریدها به گونه ای بوده است که دست حق العمل کار را در جابه جایی کاغذ بازمی گذاشته، در نتیجه باعث حیف و میل بیت المال در این زمینه شده است.

تولیدات سینمایی و چگونگی برگزاری جشنواره های مختلف فیلم، تئاتر و موسیقی و نحوه حمایت و نظارت بر فعالیت های انجام شده در این حوزه، حکایت از ناهماهنگی محتوای بسیاری از تولیدات هنری با سیاست های فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و معیارها و ارزش های ملی و اسلامی دارد.

الف - در نقد آثار سینمایی اشکالات زیر مشاهده می شود: گسترش فرهنگ لمپنیزم، حاکمیت فرهنگ دین زدایی و غرب گرایی بر تولیدات سینمایی، زیر سوال بردن نهادهای انقلاب اسلامی، معرفی غرب به عنوان کعبه آمال و آرزوهای جوانان ایرانی، ترسیم نظام مقدس جمهوری اسلامی به عنوان تضییع کننده حقوق زنان و جوانان، خوانندگان و رقص زنان، پخش موسیقی های غیرمجاز، سیر صعودی خشونت در فیلم ها، توجیه خیانت زن و مرد به یکدیگر به عنوان امری عادی و جایز، به چالش کشیدن مظاهر اقتدار نظام از جمله ارتش، سپاه و تصویر آنان به عنوان نهادهایی متحجر و کهنه گرا، القای عقب ماندگی مسلمانان، ناهماهنگی با سیاست های خارجی نظام جمهوری اسلامی، استفاده ابزاری از تصاویر زنان، غیرت زدایی، تبلیغ ناامنی زنان، تبلیغ مشرب های صوفیانه و عرفان وارداتی و خانقاهی، زیر

سوال بردن دفاع مقدس، زیر سوال بردن خودباوری ملی، استفاده ضد ارزشی از نمادها و عناوین مقدس با تکنیک های هنری، مطرح کردن فرزندان نامشروع به عنوان امری عادی و غیر قبیح، نفی روحیه استکبارستیزی و خانواده گریزی، ترویج طلاق، خودکشی، رابطه های پنهان و ...

ب - ساختار قوانین و مقررات حوزه سینما و نحوه اعمال آنها توسط مسئولان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، به طوری که در ریشه یابی علل و عوامل گرایش اهالی سینما در فاصله سال های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۴ به سمت و سوی محتوا و مفاهیم ذکر شده به تغییرات ایجاد شده در ساختار آیین نامه ها، قوانین نظارتی و هدایتی در حوزه سینما می توان اشاره کرد که در عمل به حاکمیت فرهنگ تسامح، تساهل و سلیقه ای شدن نظارت و صدور مجوزها انجامیده است.

ترکیب اعضای شورای نظارت با گرایشات فکری و سیاسی خاص، صوری بودن جلسات و عدم حضور منظم اعضا در جلسات مربوطه، کم رنگ شدن حضور نهادهای نظارتی، همچنین برخورد تبعیض آمیز در صدور مجوز ساخت فیلم به

گزارش تحقیق و تفحص، عملکرد خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران را به عنوان تنها خبرگزاری دولتی از حیث منابع نقلی خبر و میزان اعتبار خبر و ارائه تحلیل ها بویژه در زمینه ارائه اخبار داخلی، عملکرد قابل قبولی ندانسته، به طوری که به جای اعمال سیاست های فرهنگی و سیاسی جمهوری اسلامی ایران و حرکت در راستای منویات مقام معظم رهبری در پاره ای موارد گرفتار مسائل جناحی شده و در زمینه های مالی و نیروی انسانی دارای مشکلاتی بوده است

شجاع پوریان: شاخص های مورد نظر هیئت، چه بوده است؟ سیاست های کلان فرهنگی نظام و دیدگاه های رهبری، تکالیف قانون برنامه و یا قضاوت و اظهار نظر نخبگان فرهنگ کشور؟

گزارش در بررسی عملکرد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در بخش منابع انسانی می‌افزاید:

الف - عدم توجه لازم به شایسته‌سالاری و توانمندی‌ها و تخصص و تعهد در سپردن مسئولیت‌ها
ب - بکارگیری نیروهای غیررسمی و غیرمجاز و فاقد صلاحیت‌های تخصصی و گزینشی و براساس رابطه را ذکر نموده است.

گزارش تحقیق و تفحص، عملکرد خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران را به‌عنوان تنها خبرگزاری دولتی از حیث منابع نقلی خبر و میزان اعتبار خبر و ارائه تحلیل‌ها بویژه در زمینه ارائه اخبار داخلی، عملکرد قابل قبولی ندانسته، به‌طوری‌که به‌جای اعمال سیاست‌های فرهنگی و سیاسی جمهوری اسلامی ایران و حرکت در راستای منویات مقام معظم رهبری در پارهای موارد گرفتار مسائل جناحی شده و در زمینه‌های مالی و نیروی انسانی دارای مشکلاتی بوده است. گزارش می‌افزاید، بررسی‌های هیئت بازرسی کل کشور از سازمان خبرگزاری بیانگر وجود تخلفاتی در زمینه امور اداری، مالی و استخدامی مانند تبعیض در اعزام کارشناسان و

خبرنگاران به خارج از کشور، رعایت نکردن ضوابط در ادامه تحصیل کارکنان، پرداخت‌های غیرمجاز و تخلف در خصوص جابه‌جایی و انتقال ارزشی باشد.

بند دیگر گزارش، معطل ماندن برنامه سوم توسعه در بخش فرهنگ، با وجود اختصاص اعتبارات مناسب می‌باشد. ارائه خدمات فرهنگی و هنری به قشر عظیم روستاییان کاملاً نادیده گرفته شده و تقریباً کتابخانه‌های روستایی به تعطیلی گراید.

گزارش در بررسی عملکرد معاونت مطبوعاتی در خصوص

گونه‌های که فیلم‌های ارزشی در پیچ و خم صدور مجوزها ماه‌ها گرفتار می‌شدند که عملاً باعث خستگی و بی‌رغبتی فیلمساز می‌شده است. در گزارش، نحوه خصوصی‌سازی تدریجی بنیاد فارابی و تدوین اساسنامه بنیاد در جهت تأمین منافع گروهی خاص مورد پرسش قرار گرفته است و ابهاماتی از جمله روشن نبودن میزان اختیارات این بنیاد در حوزه سینما و پاسخگو نبودن در مقابل کارهای انجام

شده و کمک‌ها و یارانه‌های اختصاص یافته به این بنیاد و برخورد تبعیض آمیز در اختصاص وام به فعالان عرصه سینما، افزایش بیش از هزار درصدی قیمت وسایل فیلمسازی بعد از واگذاری بنیاد فارابی مطرح شده است.

در ادامه گزارش به نکات منفی تئاترهای اجرا شده در سال‌های ۱۳۸۱ و ۱۳۸۳ می‌پردازد، از جمله:

ابتدال کلامی و رفتاری، پوچ‌گرایی و منفی‌گرایی نسبت به جهان و زندگی، اهانت و کم‌ارزش جلوه دادن ارزش‌های دفاع مقدس، حریم‌شکنی اخلاق اسلامی و ارزش‌های دینی، ترویج اندیشه‌های فمینیستی، سیاه‌نمایی و تضعیف نظام،

ترویج باورهای مردستیزانه و تضعیف نهاد خانواده، شکستن باورهای دینی در مردم و گسترش منکرات. همچنین تولید و تکثیر میلیون‌ها نوار و سی‌دی مبتذل و غیرمجاز و برگزاری کنسرت‌های مبتذل و ترویج موسیقی مبتذل از جمله تخلفات صورت گرفته در بخش موسیقی به‌شمار می‌رود.

در رابطه با مرکز هنرهای تجسمی وابسته به معاونت امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در خصوص نحوه صدور مجوز فعالیت‌نگارخانه‌ها، خرید آثار هنری و نیز چگونگی هزینه‌کرد اعتبارات دریافتی از وزارتخانه متبوع ابهاماتی مطرح شده است، از جمله:

بکارگیری نیروهای غیرمجاز و گاه فاقد صلاحیت لازم، نامشخص بودن و ابهام در وضعیت حساب و هزینه‌های فرهنگی و هنری، مخدوش بودن اسناد و مدارک هزینه‌های سفر و مأموریت برخی از هنرمندان، تنظیم اسناد صورتی به‌منظور اهدای سکه، اخلال در وضعیت حساب‌های ارزی مرکز هنرهای تجسمی و جابه‌جایی در حساب‌ها، پرداخت غیرمجاز چهل هزار دلار مبلغ تحت اختیار، تجمیع غیرقانونی سی و شش هزار و چهار صد و سی و یک دلار ارزش‌مزد در اختیار موسسه توسعه هنرهای تجسمی و عدم تسویه با ذی حساب معاونت هنری، پرداخت غیرقانونی و جوه نقدی به عکاسان اعزامی به افغانستان بابت عکس‌هایی که هرگز گرفته نشده است و پرداخت غیرقانونی و جوه نقدی به پنج هنرمند بابت نمایشگاه کانادا در سال ۱۳۸۰ که هرگز برگزار نشده است.

آبان و آذر ۱۳۸۵
به آذر ۱۳۸۵
به آذر ۱۳۸۵
به آذر ۱۳۸۵

نگیرد. عماد افروغ رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس هفتم گزارش را جامع توصیف کرد، مخصوصاً که به تخلفات میلیاردری در حوزه نشر پرداخته است و درخواست پی گیری حقوقی آن را نمود.

چگونگی صدور مجوز و نظارت، حمایت از نشریات و موسسات وابسته به این معاونت از جمله موسسه نشر آوران مشکلاتی را مطرح نموده است. در ادامه گزارش مطرح می شود که مهم ترین محورهای تخلفات نشریات و مطبوعات، مواردی از جمله ترویج فرهنگ غرب، هرج و مرج رفتاری، سیاه نمایی و تضعیف نظام، ترویج فرهنگ منحط شاهنشاهی، سکولاریزم، شکستن باورهای دینی، تضعیف ولایت فقیه، تضعیف قوای سه گانه، تضعیف روحانیت و ارزش های انقلاب می باشد.

آرین منش نایب رئیس کمیسیون که عضو هیئت تحقیق و تفحص بوده گزارش را قرائت نمود، در پاسخ به تذکر شجاع پوریان که گفته بود برخی از تهیه کنندگان گزارش، از مدیران کل مسجد جامعی (وزیر وقت) بوده اند، در تذکری گفت که به اندازه یک وانت مستندات و مدرک داریم که در صورت ایراد یا ابهام می توان به آنها مراجعه کرد و در ادامه خود را از مدیران دوران وزارت لاریجانی و مدیرکل استان خراسان در دوره میرسلیم معرفی کرد و این که در دوران وزارت مهاجرانی پس از گذشت یکسال با وجود تمایل وزیر به ادامه کار ایشان، استعفا داده است.

پس از قرائت گزارش، شجاع پوریان نماینده بهبهان که در مجلس ششم نایب رئیس کمیسیون فرهنگی بوده است، تذکری را مطرح نمود. وی گفت تحقیق و تفحص عمدتاً در رابطه با تخلفات و مفاسد مالی و اقتصادی برمی گردد و نیز سیاست های فرهنگی دولتی نقد شده که رأی مردم را داشته است.

شجاع پوریان به این تذکر اکتفا نکرد و در جلسه علنی بعدی نطق پیش از دستور خود را به این گزارش اختصاص داد که بنا به گفته او، ظلمی ناخواسته نسبت به عملکرد فرهنگی نظام روا داشته و خط بطلان ناروایی بر کلیت دستاوردهای گران سنگ فرهنگی، هنری کشور کشیده است. وی گفت این گزارش، نه عادلانه، نه منصفانه و نه حقیقت محور بود که در آن گوهر و جوهر فرهنگ هدف قرار گرفته و در میان فرهیختگان و هنرمندان جز تأسف و تعجب و گلايه برنینگیخت، چراکه آنان راه بی دینی، بی اخلاقی، غیرت زدایی، زیر سوال بردن دفاع

بر اساس گزارش رسمی سازمان مدیریت و برنامه ریزی دولت آقای احمدی نژاد میزان اثربخشی فعالیت های وزارت ارشاد در دوره ریاست جمهوری آقای خاتمی باعث رشد فضایل اخلاقی، تقوا و استقلال فرهنگی و مصونیت جامعه قلمداد گردیده و با تحقق ۸۱ درصدی اهداف این بخش همراه بوده است

همچنین پیشتر باید از متهمان نظرخواهی می شد، در حالی که وزیر وقت آقای مسجد جامعی اعلام کرده است در طول یکسالی که گزارش تهیه و تنظیم می شد از ایشان یا معاونان وزارت خانه هیچ گونه پرسشی نشده است. شجاع پوریان گزارش را سیاه نمایی دانست که انصاف در آن رعایت نشده است. نایب رئیس جلسه، آیین نامه مجلس را به این نماینده گوشزد کرد و این که تحقیق و تفحص در تمام امور کشور صورت می گیرد، به علاوه یک روندی دارد و ممکن است مورد پسند تعدادی از نمایندگان قرار

به اهل فرهنگ، هنر، مدیران و کارشناسان متدین، متعهد و مجتهد این عرصه است که بیش از آنکه مورد استناد قرار گیرد، باید آسیب‌شناسی شود و آیا با استناد به چنین گزارشی می‌توان ادعاهای طرح شده را اثبات کرد و محتوای حدود ۸۰ درصد کتب منتشره را مصداق ابتذال و دهها عنوان مجرمانه دانست؟ یا آن‌که مستند مذکور را مصداق عمل مجرمانه محسوب کرد که با چنین شیوه غیرموجهی بخش اعظم فعالیت اهل اندیشه و قلم را ناسازگار با معیارهای دینی و اخلاقی معرفی و سیافنمایی می‌کند؟

عماد افروغ در واکنش به نطق این نماینده در قالب تذکره آیین‌نامه‌ای گفت: ... برای من سخت است که استناد کنم به یکی از فرمایش‌های مقام معظم رهبری، چون نمی‌خواهم این شخص بزرگوار را خرج کنم اما در اولین جلسه‌ای که روسای کمیسیون‌ها در حضور ایشان داشتند، ایشان گفتند که بروید دنبال آن رخنه‌گاه‌ها را بگیرید و اسم ارشاد را آورند. در جلسه‌ای که با کارگزاران داشتند گفتند جلوی مخدر فروشان و رسم پراکنان فرهنگی را بگیرید، حکومت ما حکومت سکولار نیست، یک حکومت دینی است و "استصلاح اهلها." افروغ افزود: ما نمی‌گوییم با چرخش دولت مواضع یا برنامه‌ها عوض شده، ولی سه جریان را شاهد بودیم؛ استحاله از درون، بی‌توجهی به حقوق فرهنگی و فقدان نظارت در امر فرهنگ، آن هم با استفاده از امکانات و فرصت‌های دولتی. وی در پاسخ به این که با گزارش تحقیق و تفحص، کل نظام زیر سوال رفته گفت این یک ذهنیت کل‌گرایانه غیرقابل قبول است. رئیس کمیسیون فرهنگی بار دیگر گزارش را جامع توصیف کرده و خواهان پیگرد حقوقی آن از سوی هیئت رئیسه شد؛ خصوصاً که به گمان افروغ در حوزه نشر، تحلفات فاحش میلیاردی صورت گرفته است. در حالی که شجاع پوریان تأکید داشت هیئت تحقیق و تفحص از گزارشی که چند سال پیش توسط عده‌ای با جهت خاصی به منظور زیر سوال بردن وضعیت نشر کتاب تهیه شده، کپی برداری نموده است.

مقدس و مقدسات، ترویج روابط جنسی، طلاق، خودکشی و رابطه‌های پنهانی و از این دست متهم نموده است. شجاع پوریان ادامه داد: اهل فرهنگ و هنر امیدوار از ملاقات با مقام رهبری و نگاه مشفقانه ایشان آماج تهمت‌ها واقع می‌شوند و با ناباوری می‌پرسند مگر در این دیار بیش از یک سینما وجود دارد که این‌گونه با نگاهی متضاد به آنها نگریسته می‌شود؟ ... و در جایگاه دیگری با الفاظ باورنکردنی و قضاوتی سطحی و شتابزده همه دستاوردها نادیده انگاشته می‌شود و فضایی سیاه و تصویری ناامیدکننده را نشان می‌دهد. شجاع پوریان با بیان پرسش‌هایی از تهیه‌کنندگان گزارش ادامه داد: شاخص‌های مورد نظر هیئت، چه بوده است؟ سیاست‌های کلان فرهنگی نظام و دیدگاه‌های رهبری، تکالیف قانون برنامه و یا قضاوت و اظهار نظر نخبگان فرهنگ کشور؟ در گزارش، غالب فعالیت‌های پدیدآورندگان فراوردهای فرهنگی کشور مخدوش جلوه داده شده و این در حالی است که براساس گزارش رسمی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی دولت آقای احمدی‌نژاد میزان اثربخشی فعالیت‌های وزارت ارشاد در دوره ریاست جمهوری آقای خاتمی باعث رشد فضایل اخلاقی، تقوا و استقلال فرهنگی و مصونیت جامعه قلمداد گردیده و با تحقق ۸۱ درصدی اهداف این بخش همراه بوده است؛ بطوری که سازمان بازرسی کل کشور هجدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب را که در این گزارش مورد انتقاد قرار گرفته، تقدیر نموده است. وی افزود، آیا هیئت برای سنجش عملکرد وزارت ارشاد در دوره مدیریت آقای مسجدجامعی به خود زحمت دادند که نظر شخصیت‌های معتبر فرهنگی کشور را نیز جویا شوند؟ و بنام برخی افراد از جمله آیت‌الله سبحانی، آیت‌الله معرفت، آقایان دکتر شهیدی، دکتر حبیبی، مجتهدی، محقق، داوری اردکانی که داوری آنها خارج از جنس سیاست‌ورزی است و قول آنان حجت است، اشاره نمود. این نماینده در ادامه گفت: یکی از مهم‌ترین بخش‌های ضمیمه گزارش برگرفته از گزارشی است، با عنوان "آسیب‌شناسی وضعیت نشر ادبیات داستانی در ایران" که به دلیل مسئولیت در کمیسیون فرهنگی مجلس ششم با آن آشنا بوده و آن را در اختیار دارد و بر مبنای آن، انواع تهمت‌ها به وزارت ارشاد و شخص وزیر وارد شده است و ایراداتی که برای رد کتاب‌ها در آن گزارش تفصیلی بکار رفته عیناً در متن گزارش تحقیق و تفحص مجلس نیز آمده است، از جمله اشاعه ابتذال، عادی‌سازی روابط محرم و نامحرم، عادی‌ساختن و از میان بردن قبح‌گناه، هنجارشکنی دختران جوان، بی‌توجهی به احکام شریعت، تشریح صحنه‌های خلاف اخلاق جنسی و اشاعه تفکرات سکولاریستی. در هر دو گزارش ادعای بررسی ۶۵۹ عنوان کتاب منتشر شده در مقطع زمانی ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۱ به کار رفته است و مطالب هر دو گزارش عیناً یکی است. در رابطه با رمان و ادبیات جهان نیز در آن گزارش حدود ۳۰۰ اثر بررسی شده که ۲۳۷ مورد آن منفی است، از ۲۵۰ اثر ترجمه شده ۲۶۸ مورد مسئله‌دار معرفی شده و از آثار ۴۵۰ نویسنده، ۲۵ نفر آنها منفی قلمداد گردیده است. همچنین از آثار منتشره حدود ۱۸۰ ناشر، آثار ۱۵۰ ناشر منفی و مسئله‌دار قلمداد شده، وی گفت روح حاکم بر گزارش، نگاهی با سوءظن

ایمان و آفرین ۱۳۸۵
 ۳
 گزارش ایران